

Opdracht 1

Lees de tekst.

Gebruik de leeskaart.

De eerste tekst die u gaat lezen gaat over volkstuinen in Amsterdam.

- Bekijk eerst de hele tekst ter oriëntatie, kijk naar het inschrijfformulier en de vragen.
- Pak de leeskaart 'Lezen ter oriëntatie' erbij.
- Weet u wat een volkstuin is?
- Bent u zelf een tuinier of kent u iemand die eigen groenten en kruiden verbouwt?
- U leest nu de tekst, vult het inschrijfformulier in en beantwoordt de vragen.
- Zet de wekker zodra u start op 20 minuten.

1 Bietjes en peper vullen elkaar aan; volkstuinen in Amsterdam-Zuidoost

(Deze tekst komt uit een krant die vooral in Amsterdam gelezen wordt: *Het Parool*)

Naast bloemkool en tuinbonen groeien peper, kousenband en amsoi. De multicultivolkstuin De Vijf Slagen in Amsterdam-Zuidoost viert vandaag feest. De volkstuin bestaat al 20 jaar.

Op de volkstuin De Vijf Slagen in Zuidoost is niemand Turks, Surinaams, Kaapverdiaans of Nederlands, zegt voorzitter Johan Bruinendaal. 'Ik ben tuinder, klaar.'

De Surinaamse Bruinendaal, gouden tand en grijs baardje, is er al vanaf het begin bij. 'Ik weet het nog goed. Ik las een aankondiging in de krant en heb me ingeschreven. Op de eerste vergadering moest iedereen een bruine envelop trekken. Daarin stond het nummer van je stukje grond.' Dat was precies twintig jaar geleden. Inmiddels is hij 65 en gepensioneerd. De kale grond van toen is nu rijk begroeid met bloemkool, spinazie, tuinbonen maar ook met paksoi, amsoi, kousenband, pompoen en pepers.

20 nationaliteiten

Op 155 tuintjes scharrelen ongeveer twintig nationaliteiten rond. Autochtoon Bert Boots (63) loopt op klompen. Hij heeft twee tuinen onder zijn hoede. 'Het leuke is dat je bij de burens allemaal nieuwe groente ontdekt. Dan vraag ik bijvoorbeeld of ik eens mag proeven, komen ze vervolgens met een Indische maaltijd aan.'

Sommige tuinders ruilen groenten, anderen kennis. Zo ruilt Ram Ramdas (64) zo af en toe bieten voor peper en kreeg Bruinendaal de gouden tip geen gootjes aan te leggen tussen de rijen groenten, maar tegels. 'Zo geef je onkruid geen ruimte.'

Morren

Toch is er ook nog wel wat te morren: de één schrikt van de stemverheffing van temperamentvolle Caribische burens, de ander ergert zich aan 'het vulnis' dat niet wordt opgeruimd, of de bemoeienissen van de burens. En dan speelt er nog zoiets als een generatiekloof. Veel gepensioneerde tuinders zijn tenminste drie keer per week op hun tuin te

vinden. Werkenden slaan soms weken over, tot ergernis van de gepensioneerden. ‘Veel mensen denken: Hè leuk, een tuin. Maar zij weten niet hoeveel werk erin gaat zitten. Het is geen kwestie van één keer per week water geven,’ zegt een tuinder. ‘Het is eigenlijk net als bij elke vereniging: je hebt altijd een klein groepje mensen die heel veel doen, en de rest bekommert zich alleen om zijn eigen hachje.’

Reglement

De actieve leden – vooral senioren – sjuuwen in hun vrije tijd met bakstenen om een bloembak te bouwen voor op de parkeerplaats, pakken de schoffel of maaien het gras van de paden.

Bruinendaal: ‘Volgens het reglement van de Bond van Volkstuinen moet iedere tuinder twintig uur per jaar onderhoud verrichten – vijf zaterdagdagen – aan de gemeenschappelijke ruimte.’

Bruinendaal is voorzitter van de volkstuin. Hij doet het nu twee jaar. ‘Je moet je mond opendoen en dat wordt je niet altijd in dank afgenomen.’ Maar hij is niet bang voor boze blikken. Wat heet: hij heeft er flink de wind onder. ‘Als voorzitter ben ik niet iemand van de zachte hand. Het is een kwestie van geven en nemen. Het is hier geen park, maar een volkstuin. Als je je niet aan de regels houdt, krijg je van mij direct een boete. De wat jongeren zijn daar niet altijd even blij mee.’ Wel zijn ze stuk voor stuk blij dat ze nog jaren kunnen tuinieren. Even dreigde het stadsdeel hier huizen neer te zetten, maar dat lijkt niet door te gaan.

Bron: Emma Boelhauer, *Het Parool*, 20 mei 2010, p. 19

Opdracht 2

- Zoek de site van de volkstuin in Amsterdam-Zuidoost op via Google.
- Bespreek met een medecursist waarom of u een volkstuin zou willen of niet.

Opdracht 3

In deze tekst komen uitdrukkingen voor die u vooral hoort in spreektaal.

- U raadt de betekenis uit de zin of uit de tekst.
- Bespreek de betekenis met een Nederlander die u kent.

De kale grond =	...
Rondscharrelen =	...
Komen ze met een hele maaltijd aan =	...
Er is ook nog wat te morren =	...
De bemoeienissen van de buren =	...
En dan speelt er nog zoiets als de generatiekloof =	...
Weken overslaan =	...
Het is geen kwestie van één keer per week water geven =	...
De rest bekommert zich alleen om zijn eigen hachje =	...
Je moet je mond opendoen =	...
Dat wordt je niet in dank afgenomen =	...
Hij heeft er flink de wind onder =	...
De voorzitter is niet iemand van de zachte hand =	...
Het is een kwestie van geven en nemen =	...

2 Inschrijfformulier Bond van Volkstuinders Amsterdam

Na invulling van onderstaand formulier en betaling van de contributie ontvangt u een zogenaamde aspirantenpas. U staat dan uitsluitend ingeschreven als aspirant van de Bond van Volkstuinders, maar nog niet op een wachtlijst voor een volkstuin. Daarvoor moet u zich nog persoonlijk aanmelden bij het tuinpark (de tuinparken) van uw keuze. Vergeet niet het toegezonden pasje mee te nemen, anders kunt u niet worden ingeschreven voor de wachtlijst(en).

Dhr/mevr. (streep door wat niet van toepassing is)

Voorletters: _____

Naam: _____

Geboortedatum: (U moet 18 jaar of ouder zijn!) _____

Burgerservicenummer: _____

Gehuwd/ongehuwd (streep door wat niet van toepassing is) _____

Beroep/voormalig beroep: _____

Straat, huisnummer, toevoeging: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

e-mail: _____

Telefoon: _____

Mobiele telefoon: _____

Heeft u vroeger een volkstuin gehad? _____

Zo ja, waar? _____

Betaling: Ik zal de verschuldigde contributie ad € 37,00 overmaken op ING Bankrekening nummer 5050505 t.n.v. de Bond van Volkstuinders te Amsterdam met vermelding van huisnummer en postcode. Ik ontvang tevens de statuten en reglementen van de Bond.

Bron: <http://www.bondvanvolkstuinders.nl/index.php?id=373&menu=1>

Opdracht 4

- U beantwoordt de vragen bij het inschrijfformulier.
- U doet dat binnen 5 minuten.

- 1 Dit formulier is afkomstig van:
 - A de Bond van Volkstuinders.
 - B de beheerder van het tuinpark.
 - C de gemeente Amsterdam.
- 2 Als u dit formulier ingevuld hebt bent u:
 - A lid van de Bond van Volkstuinders Amsterdam.
 - B genoteerd op de wachtlijst voor een volkstuin.
 - C aangemeld voor een volkstuin in Amsterdam.
- 3 Bij welk park kunt u een volkstuinhuren?
 - A U kunt met uw pasje gaan zoeken op internet.
 - B U moet zichzelf aanmelden bij een tuinpark met het aspirantenpasje.
 - C U krijgt een pasje en een adres van de Bond van Volkstuinders.
- 4 Wat schrijft u op als u de contributie van € 37,00 betaalt?
 - A Huisnummer en postcode vanmijzelf.
 - B Huisnummer en postcode van de Bond.
- 5 Wat krijgt u toegestuurd als u de contributie hebt overgemaakt/betaald?
 - A De statuten van de Bond.
 - B De statuten en de reglementen van de Bond.
 - C Een aspirantenpas en de statuten en reglementen van de Bond.
- 6 Wat vult u in bij beroep / voormalig beroep? (meer antwoorden mogelijk)
 - A Tuinder of tuinier.
 - B Een beroep dat ik nu heb of vroeger deed.
 - C Niets, want ik heb geen beroep in Nederland.

3 Voor de oude dag – pensioenvoorziening in vier landen

In Nederland gaan mensen met 67 jaar met pensioen. De regering wil de pensioenleeftijd verhogen. Hoe is dat in andere landen? Wanneer kunnen mensen stoppen met werken, of moeten ze doorgaan met werken totdat ze erbij neervallen?

China: Genoeg jonge mensen die willen werken

Meneer Tu (53) zit in het park en leest zijn krant, de Xinwen Xinxibao. ‘Nee hoor,’ zegt hij wonderbaarlijk opgewekt als ik hem vraag of hij al met pensioen is.

‘Ik heb een bedrijf. Maar door de economische crisis is het op dit moment erg rustig.’ Tu verwacht te blijven werken tot zijn zeventigste, de officiële pensioenleeftijd voor Chinese mannen. Hij betaalt elke maand trouw 1500 yuan (160 euro) aan een pensioenverzekering. ‘Die heb ik nog uit de tijd dat ik werkte als leraar,’ zegt hij. Als hij stopt met werken krijgt hij daarvoor maandelijks 1000 yuan (108 euro) op zijn rekening. Samen met het geld dat hij heeft gespaard genoeg om van te leven. Als gevolg van de éénkindpolitiek is China het meest vergrijzende land ter wereld. Op het platteland hebben de meeste ouderen geen andere keuze dan intrekken bij hun kinderen.

Maar in een stad als Shanghai is de pensioenvoorziening redelijk goed geregeld. Dat zegt mevrouw Zhou (67), die ook in de zon zit te genieten. Na een carrière als arts is ze op haar 55ste gestopt met werken, de officiële pensioenleeftijd voor vrouwen. Zij en haar man verwachten behoorlijk oud te worden. ‘Mijn moeder van 92 is nog kernegezond en mijn schoonmoeder is zelfs 104,’ vertelt Zhou trots. Toch verwacht ze niet dat de pensioenleeftijd in China door vergrijzing zal stijgen. ‘Er zijn zo veel mensen die willen werken.’ Dat laatste

klopt natuurlijk: China telt 700 miljoen inwoners op het platteland. Ze leven in armoede en willen dolgraag een baan in de stad. Voorlopig bestaat er dus geen tekort aan arbeidskrachten.

Marokko: ‘Ouderdom is gewoon een fase in het leven’

Fouad Ettalibi maakt zich wel eens zorgen over de tijd na zijn pensioen. Het duurt nog even, hij is 47, maar in Marokko kan alles weer anders zijn zodra hij met pensioen gaat. Hij werkt op het ministerie van Toerisme in Rabat. Volgens de huidige wet kan hij op zijn zestigste stoppen, zoals alle ambtenaren. Dan krijgt hij van de staat een ouderdomsuitkering, maar hoeveel? Ettalibi zou het niet weten. De overheid geeft daar geen gegevens over. Als hij meer wil weten zal hij er zelf achteraan moeten, en dat heeft hij nooit gedaan. ‘Ik heb mijn hoofd bij andere dingen,’ zegt hij. Als enige zoon in de familie moet hij ook toezichthouden op het familiebedrijf, een stomerij. Hij denkt niet dat hij hiermee zal stoppen na zijn pensioen. Bovendien is hij lid van een fonds dat economische ontwikkeling van zijn provincie stimuleert. Ook daarmee wil hij doorgaan. Net als de meeste andere Marokkanen verwacht Ettalibi actief te zijn tot hij niet langer kan. Vroeger hadden Marokkanen tien of twaalf kinderen als pensioenvoorziening; zij moesten later voor hun ouders zorgen. Die grote aantallen komen steeds minder voor en dus moeten de mensen zelf iets regelen voor later.

Meestal hebben ze net genoeg om rond te komen en blijft er niets over om apart te zetten. Daarom werken ze door, tot hun lichaam het begeeft. ‘Ons zegt ouderdom niet veel,’ aldus Ettalibi. ‘Het is gewoon een fase in het leven. Waarom zou je dan niet actief blijven?’ Uit

eindelijk valt het wel mee met zijn zorgen voor later. ‘De dag van morgen heb je nooit in de hand,’ zegt hij.

Oeganda: Eigen bedrijfje is veiliger dan een pensioenfonds

‘Het liefst zou ik na mijn pensioen een kippenfarm beginnen,’ zegt Elizabeth Mugoya (39 jaar). De meeste Oegandezen zien het opzetten van een bedrijfje als een veiliger oude-dagsvoorziening dan een pensioenfonds. Vierentwintig was Elisabeth toen ze onderwijzeres werd. Nu, vijftien jaar later, is er veel veranderd op school. ‘Oegandese kinderen willen soms niet luisteren, maar het rietje gebruiken, dat wordt steeds minder getolereerd,’ zegt ze. ‘Straks ben ik vijftig, of zestig.

Moet ik dan nog steeds voor de klas “Be quiet” staan schreeuwen? Het liefst wil ik nog een andere baan en op mijn zestigste stoppen met werken.’ Dat lukt waarschijnlijk wel, omdat leraren die voor de overheid werken rond hun zestigste pensioen krijgen. Enkele parlementariërs willen dat mensen al op hun 45ste met werken ophouden. Dit om jongeren een kans te geven.

De overheid betaalt het pensioengeld in één keer uit. Dit maakt het gemakkelijker voor mensen om het geld te investeren in een bedrijfje, precies wat Elisabeth van plan is. ‘Dat lijkt me de beste oplossing. Tijdens mijn carrière sparen en geld opzijleggen om erna via een kippenbedrijf inkomsten te hebben. Dat is een stuk relaxter werken dan voor de klas staan.’ Er zijn toch ook kinderen die later voor je kunnen zorgen, is dat niet de gewoonte in Afrika? denkt iedereen. ‘Nee, ik wil absoluut geen last zijn voor mijn vier kinderen,’ zegt Elisabeth.

India: Overheidsbanen zijn het populairst

Geen (grijze) haar op zijn hoofd die denkt aan stoppen met werken. Shanti Prakesh Keswani heeft zijn bedrijf van de grond af zelf opgebouwd en wil dat zeker voortzetten na zijn pensioen. Als lichaam en geest dat toelaten. Voor de 54-jarige Keswani zouden er nog zes werkjaren zijn. ‘Maar dat is de regel voor ambtenaren, voor het gewone volk gelden andere standaarden. Wij moeten zelf voor ons pensioen zorgen en dus bepalen we zelf de leeftijd waarop we stoppen,’ vertelt Keswani vanuit zijn zonnige kantoortje voor prints en ontwerpen in New Delhi. Er is een team van vijf webdesigners aan het werk.

Het is niet voor niets dat banen bij de overheid zo populair zijn in India. Het betekent zekerheid voor de oude dag in een land waar twaalf procent van de mensen een pensioen krijgt (37 miljoen van de 321 miljoen arbeidskrachten – daarvan zijn er 22 miljoen ambtenaren). ‘Nu is er discussie of we langer moeten werken, tot 62 jaar. Ik heb mijn eigen bedrijf en ben gemotiveerd, maar wat moet je met iemand die niet wil en niet mee kan met de technische vooruitgang? Voor het welzijn van India moeten we dat niet willen.’

Keswani heeft de afgelopen twintig jaar trouw een jaarlijkse som van 25.000 roepie (370 euro) in een steunfonds gestort. Daarnaast heeft hij een levensverzekering afgesloten. ‘Het moet voldoende zijn om straks te genieten van onze laatste jaren. Of onze zoon of dochter zullen bijspringen? Nee, op financieel gebied is dat niet nodig. Mijn vrouw en ik redden ons wel.’

Bron: Onze wereld, ‘Rondje Wereld’, mei 2009, p. 23-27 (diverse auteurs, bewerkte tekst)

Opdracht 5

Gebruik de leeskaart.

Lees de tekst en maak de vragen.

Gebruik de leeskaart ter oriëntatie. Voor de vragen gaat u vooral zoekend lezen. Deze tekst is wat langer dan een leestekst op het examen.

Zet de wekker en maak de vragen (Opdracht 6) binnen 20 minuten.

Opdracht 6

- 1 Wat is dit voor soort tekst?
 A Een krantenbericht.
 B Een artikel uit eentijdschrift.
 C Een studietekst.

- 2 China: hoe lang moet meneer Tu werken voor zijn pensioen?
 A Tot 55 jaar.
 B Tot 60 jaar.
 C Tot 70 jaar.

- 3 China: wanneer stopte mevrouw Zhou met werken?
 A Met 55 jaar.
 B Met 92 jaar.
 C Met 104 jaar.

- 4 Marokko: Fouad Ettalibi is ambtenaar. Wanneer kan hij stoppen met werken?
 A Dat weet hij nog niet, dat kan veranderen.
 B Met 60 jaar, maar de overheid zegt niet hoeveel pensioen hij krijgt.
 C Met 60 jaar, maar de overheid geeft niet genoeg pensioen.

- 5 Oeganda: Elisabeth Mugaya is lerares. Wanneer mag zij stoppen met lesgeven?
 A Na haar 60ste.
 B Rond haar 60ste.
 C Met 45 jaar.

- 6 India: Shanti Prakesh Keswani, wanneer gaat hij met pensioen?
 A Hij wil niet stoppen met werken.
 B Hij stopt met werken als hij zijn bedrijf verkocht heeft.
 C Hij stopt met 62 jaar.

Controleer uw antwoorden via de sleutel.

4 Twee culturen op een kussen, daar slaapt de duivel tussen

Het thema is de liefde. Liefde tussen twee mensen met elk een andere culturele achtergrond.

Ze geven hier hun mening: Is het: 'JA, gemende relaties zijn de oplossing voor de multi-culturele samenleving?' of is het: 'NEE, "Twee geloven op een kussen, daar slaapt daar de duivel tussen"', zoals een Nederlands spreekwoord zegt?

JA

Murat Isik (30 jaar) mixt sinds 5 jaar. 'Ik heb al vijf jaar een gemengde relatie, en nog geen seconde hebben culturele verschillen daarin een negatieve rol gespeeld. We hebben juist veel van elkaar geleerd. Culturele verschillen hoeven helemaal niet te leiden tot problemen in een "gemengde relatie". In mijn ogen hangt een relatie altijd af van de twee personen om wie het gaat. Hoe dicht staan ze bij elkaar, respecteren ze elkaar en hoe verloopt de communicatie? Dat is veel belangrijker dan de culturele verschillen.'

NEE

Asis Aynan (29 jaar) mixt op dit moment niet. 'Men stort zich op amoureuze wijze in een relatie en dat is prachtig. Maar vaak vergeet men iets te doen met de culturele bagage. Er is altijd iemand die zijn achtergrond wegcijfert voor de ander. Het is daarom belangrijk om stil te staan bij elkaars achtergrond, en dat bedoel ik niet op een exotische oh-en-ah-ma-nier. Nee: wat vind jij belangrijk en waarom wil je dat behouden? Daar moet je over praten, want anders bestaan er wel degelijk duiveltjes.'

JA

Tarik Fadile (21 jaar) mixt. 'Ik denk niet dat relaties stranden door culturele verschillen. Als je van iemand houdt, ben je bereid hem of haar als persoon te accepteren en voor lief te nemen. Het is goed dat ideaalbeeld vast te houden. Ik ben eerder geneigd te zeggen dat relaties sneller stranden door religieuze verschillen; je religie bepaalt hoe je in het leven staat en wat je je kinderen mee wilt geven.'

JA

Hassan Bahara (29 jaar) mixt sinds een half jaar: 'Ik herinner me een onderzoek. Duidelijk werd daarin dat veel interculturele relaties niet lang standhouden. Toch blijf ik een te grote optimist om zulke relaties een kort en ongelukkig leven te voorspellen. Ideaal zou er een veel grotere uitwisseling moeten zijn op amoureuze gebied, omdat daar zulke mooie kinderen van komen! Ik heb al een half jaar iets met een Nederlandse. We houden erg veel van elkaar, hebben nooit ruzie en hebben geen last van cultuurverschillen. Ze spelen geen enkele rol in onze relatie.'

Bron: Contrast – vanzelfsprekend divers, mei 2008, p. 17 (bewerkte tekst)

Opdracht 7

Gebruik de leeskaart.

Lees de tekst voor uw plezier.

Opdracht 8

Wat is uw eigen mening?

- JA: 'Gemengde relaties zijn de oplossing voor de multiculturele samenleving.' of
- NEE: 'Twee geloven op een kussen, daar slaapt de duivel tussen.'

Schrijf een korte tekst, zo lang als een extra alinea bij deze tekst. Laat uw tekst aan elkaar lezen en praat erover.
